

Giếng khát

◇ THẢO NHIÊN

Sang nhà bạn chơi, thích nhất được ngồi bên bờ giếng! Cái giếng cũ xanh rêu, nằm giản dị, hiền lành ở sau vườn, cạnh gốc khế. Nước giếng trong veo, ngọt và mát. Mỗi lần múc nước, nghe tiếng gàu khua, bao nhiêu muộn phiền như gột rửa hết. Vậy mà hôm trước ghé qua, giếng què còn đó, nhưng nước thì cạn mất rồi. Bạn cười buồn, dạo này giếng lúc cạn lúc đầy, nước giếng chẳng còn trong như ngày xưa nữa... Mạch nước ngầm đang ngắc ngoải!

Nói về nước, người Việt chúng ta cực kỳ hạnh phúc! Không phải đùa đâu! Việc không phải dùng nước tái chế đã là một hạnh phúc rồi! Trong khi nước sạch vẫn đang là giấc mơ với những người trên vùng đất khô hạn Châu Phi, thì ngoài nguồn nước dồi dào từ những dòng sông, ta còn có mạch nước ngầm màu mỡ. Nước ngầm róc rách trong khe, do trầm tích đất đá, hoặc do nước sông, nước suối, nước mưa,... thấm vào lòng đất tạo thành. Nếu nguồn nước từ các sông lớn và kênh rạch dễ bị ô nhiễm và lưu lượng không ổn định do biến động theo mùa, thì mạch nước ngầm như dòng sữa mẹ, ngọt ngào và lặng lẽ chăm chút con người.

Người xưa đào giếng, gặp được mạch nước tốt xem như là điềm lành, phúc lớn. Với ông bà ta, đào giếng là một việc vô cùng hệ trọng, phải cân nhắc và thận trọng lắm mới đặt xuống nhát cuốc đầu tiên. Vậy mà hôm nay, người ta khai thác nước ngầm ngày càng “vô tội vạ” để thay thế cho nguồn nước mặt đang ô nhiễm nghiêm trọng. 50% nguồn nước cung cấp cho các đô thị được khai thác từ nguồn nước ngầm. Cứ thử nghĩ, mỗi ngày chỉ riêng tại thành phố Hồ Chí Minh, hơn 600.000 m³ nước ngầm được khai thác, Hà Nội khoảng 800.000 m³/ngày, các đô thị khu vực đồng bằng Nam bộ khoảng 300.000 m³/ngày. Trong khi đó, lượng nước bổ sung tự nhiên chưa đến 200.000 m³/ngày. Chẳng trách những năm qua, mực nước ngầm suy giảm liên tục, tốc độ bình quân 0,4-0,6 cm ở đồng bằng Bắc bộ và 0,6-1,0 cm ở đồng bằng Nam bộ. Bể mặt đất sụt lún tại nhiều nơi như: quận 6 (5-20 cm), quận Bình Tân (14 cm), quận Bình Chánh (12 cm) là hậu quả của hơn 200.000 giếng khoan với tổng công suất trên 1 triệu m³/ngày đêm (gấp 5 lần so với định mức cho phép) trên toàn thành phố. Nước ở đâu ra để phục vụ mãi cho nhu cầu vô tận của con người?

Người ta dự đoán, đến năm 2025, 2/3 dân số thế giới sẽ sống trong hoảng loạn vì nước. Hãy nhìn vào Úc, quốc gia được xem là tiết kiệm nước hàng đầu thế giới, mà đang đối mặt với nỗi lo thiếu đến 60% nước trong tương lai, cạn kiệt mạch nước ngầm tự nhiên do lượng mưa sụt giảm đột biến 15%. Nhìn sang Trung Quốc với “nút cổ chai” nước sạch, quốc gia đông dân nhất thế giới đang chật vật đương đầu với nỗi lo khan hiếm nước. Người ta nói, khi những mạch nước ngầm bị hút cạn, Trung Quốc sẽ “chìm” dần, những tòa nhà nghiêng ngả, đường xá nứt nẻ, và những ngôi làng sẽ chìm dưới mực nước biển. Có thể tưởng tượng những cảnh đó như trong bộ phim về ngày tận thế “2012”!

Cảnh khoan giếng nước ngầm tại TP.HCM

Ngôi nhà 5 tầng số 49 Huỳnh Thúc Kháng, Q.Đống Đa, Hà Nội sau một hồi rung chuyển đã bất ngờ đổ sập (chiều ngày 31/3/2011)

Tường xa nhưng lại hóa gần! Hai vụ nhà cao tầng tại Hà Nội bỗng nghiêng, sập mới đây khiến nhiều người giật mình nhìn lại, khai thác nước ngầm quá mức đã làm trầm trọng thêm vấn đề sụt lún của nền đất vốn yếu ở khu vực này. Cách đây hai năm, Đà Lạt phải “thoi thóp” vì thiếu nước sinh hoạt, hồ Xuân Hương khô cạn. Rồi ở TP. Hồ Chí Minh, vài chục “hố tử thần” bỗng dưng xuất hiện, đến nay người dân vẫn còn lo lắng vì chiều hướng xuất hiện hố vẫn chưa dừng lại và một trong những nguyên nhân gây nên được cho là do thiếu hụt nước ngầm!

Ngạc nhiên và ngưỡng mộ lắm, khi thấy lời mời gọi “đến Singapore uống nước tái chế cực sạch!” Một đất nước mà đến nước cũng phải nhập khẩu. Bằng những nỗ lực không mệt mỏi trong việc phát triển công nghệ tái chế nước, Singapore ngày nay có thể tự hào với nhãn hiệu NEWater, nước tái chế từ nước thải, hoàn toàn tinh khiết và sạch sẽ. Nhà máy sản xuất NEWater từ nước thải mới nhất – nhà máy thứ 5 loại này tại Singapore, đã có thể sản xuất 228.000m³ nước cực sạch một ngày, phục vụ 30% tổng nhu cầu về nước của gần 5 triệu dân; 10% nhu cầu nước do nước khử muối cung cấp (chi phí cao hơn nước tái chế); 60% còn lại nhờ nước từ hệ thống hứng nước mưa và nhập khẩu nước từ Malaysia. Công nghệ “vàng” để tái chế nước không những giúp Singapore tiến gần hơn đến mục tiêu tự chủ về nguồn nước, mà còn thu về hàng tỷ USD từ xuất khẩu công nghệ.

Hố tử thần xuất hiện tại TP.HCM

Dùng nước tái chế trở thành “chuyện thường ngày” và được người dân Singapore ủng hộ

Hãy một lần đặt chân đến đất nước Kangaroo để xem người Úc tiết kiệm nước! Du học sinh những ngày đầu chân ướt chân ráo đến đây, bài học đầu tiên là “xài nước sao cho thật tiết kiệm”. Những chiến dịch bảo vệ nguồn nước đều đưa ra các giải pháp thực tế, rất cụ thể, và gắn liền với lợi ích của người dân. Dịch vụ WaterFixed sẽ gắn các loại vòi hoa sen, bồn cầu tiết kiệm nước, sửa chữa các chỗ rò rỉ nước cho bạn với giá... gần như miễn phí. Trong ngày, mỗi hộ gia đình, tùy theo số nhà chẵn hay lẻ sẽ bơm nước vào thời gian quy định. Khuyến khích dùng nước mưa hoặc nước đã qua sử dụng để tưới cây, rửa xe. Điều thú vị nhất là bên cạnh biện pháp phạt hành chính những gia đình dùng quá 800 lít nước/ngày, phần lớn những chi phí tiêu tốn cho các trang thiết bị tiết kiệm nước, bồn chứa nước mưa, hệ thống tái sử dụng nước trong nhà sẽ được hoàn trả lại cho dân chúng! Tiết kiệm như vậy thật là thích!

► Muôn Màu Cuộc Sống

Nghe đâu, người Trung Quốc cũng đã “rục rịch” chuẩn bị đương đầu với khan hiếm nước. Năm 2010, 36.000 phiếu rửa xe miễn phí được phát ra để khuyến khích người dân đến với các điểm rửa xe sử dụng nguồn nước tái sinh. Hiện nay, một loại dung dịch làm sạch cũng đang được thử nghiệm, chỉ tiêu tốn khoảng 0,3 lít nước, dùng ít nước hơn cách rửa xe bằng nước 1.000 lần. Đến Malaysia cũng đã có kế hoạch lắp đặt máng xối và bồn chứa nước mưa tại các tòa nhà có mái rộng. Nhìn sang nước bạn, để thấy muốn tiết kiệm nước ở quê mình đâu phải chuyện quá khó khăn!

98% nguyên nhân gây ra khan hiếm nước là do con người: sử dụng nước ngầm bừa bãi, thải các hóa chất độc hại làm ô nhiễm nguồn nước. Nếu không giàu có như World Bank – Ngân hàng thế giới, có thể đầu tư 5,7 tỷ USD cho dự án nước sạch, sao không thử một lần học các bé con cấp 1 làm “dũng sĩ tiết kiệm nước”? Tiết kiệm nước không chỉ giúp bảo vệ “nguồn sống”, mà còn giảm được một khoản chi đáng kể. Bất cứ ai phải thanh toán những hóa đơn sinh hoạt gia đình đều sẽ đồng ý rằng: quỹ dành vào việc dùng nước hàng tháng thường bị cuốn phăng “cùng dòng nước” theo đúng nghĩa đen của nó!

Hãy tận dụng nước mưa để dùng, thay vì khoan thêm giếng mới. Mỗi lần rửa rau, bớt suy nghĩ vu vơ một chút để khỏi để nước chảy tràn. Nước rửa rau xong mang tưới hoa, vừa đẹp nhà vừa tiết kiệm. Sữa ngay vòi nước hồng đang chảy rỉ rả mỗi ngày, chỉ chạy máy giặt khi đã đầy quần áo... Có hàng nghìn cách bé để mỗi người có thể tiết kiệm nước sạch, tích tiểu thành đại mà!

Tôi mong lắm, một ngày không xa sang thăm bạn, sẽ lại được thấy:

*Giếng thời mưa ngập nước tràn
Ba gian đầy cả ba gian nắng chiếu.
(Qua nhà - Nguyễn Bình)*

Sống thế nào trước khi bạn chết (Tiếp theo trang 41)

ngày cuối không làm cho ông buồn xuôi mà lại chính là điều động viên ông tạo ra cơ hội cho cuộc đời mình, làm thật nhanh những gì quan trọng nhất. Ông kể tiếp: “Khoảng một năm trước đây (2004 – CL) tôi đã được chẩn đoán là bị ung thư. Tôi đã chụp cắt lớp và trên phim hiện rõ ràng một khối u trong tuyến tụy. Thậm chí tôi chẳng biết tuyến tụy là cái gì. Các bác sĩ nói với tôi rằng đây là một dạng của ung thư và bệnh này không chữa được, rằng tôi nên chuẩn bị tinh thần cho 3 đến 6 tháng nữa thôi. Bác sĩ của tôi khuyên tôi về nhà và sắp xếp lại các công việc của mình. Điều đó có nghĩa là hãy sử dụng mấy tháng còn lại để nói với các con những gì dự định sẽ nói với chúng trong khoảng mười năm tới. Điều đó cũng có nghĩa là hãy cố gắng

kín đáo để gia đình có thể chấp nhận điều này một cách dễ dàng hơn. Điều đó có nghĩa là hãy nói lời vĩnh biệt”.

Từ đó, mỗi ngày Steven lại càng sống với ý nghĩ sống ngày cuối của cuộc đời. Và iPhone, iPad, ... nổi tiếp ra đời, làm thay đổi cả bộ mặt CNTT và truyền thông thế giới. Thật may mắn là các bác sĩ trong một lần làm sinh thiết, khi phân tích kỹ những tế bào ung thư đã phát hiện ra rằng

Steven mắc một trường hợp ung thư tuyến tụy đặc biệt, có thể chữa được bằng phẫu thuật. Ông đã được phẫu thuật để vài tháng trước chúng ta được thấy một Steve gầy yếu nhưng có lẽ đã vượt qua hiểm nguy.

Giàu có, thành công trong mọi hoàn cảnh, nhưng Steven Jobs được sinh ra để chiến đấu. Ông thật sự là mẫu người mà chúng ta kính phục. □

CÔNG TY CP CÔNG NGHIỆP KỸ THUẬT VIỆT PHÁT

402/37B Lê Văn Sỹ, Phường 14, Quận 3, TP. HCM

Tel: +84.8.54495449 - Fax: +84.8.54496496

Hotline: +84.908005335

Email: vpotechco@vnn.vn